Abstract. *Innovative approaches to increasing the resilience and safety of power lines in the face of threats associated with the use of unmanned aerial vehicles have been investigated.*

Keywords: *power lines, energy sustainability, drone threats.*

Науковий керівник:
Курепін В.М.
канд. екон. наук, доцент
Миколаївський національний аграрний університет

УДК 378.011.3-051:614.8

ВІД НЕВИЗНАЧЕНОСТІ ДО СТІЙКОСТІ: БЕЗПЕКОВІ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Віолетта ДЕМИДЕНКО
Здобувач вищої освіти спеціальності G3 «Електрична інженерія»
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна

Анотація: *досліджено роль формування безпекових компетентностей здобувачів вищої освіти як основи їхньої готовності до відповідальної поведінки, оцінювання ризиків та прийняття рішень в умовах невизначеності.*

Ключові слова: *безпекові компетентності, невизначеність, стійкість.*

Сучасні ризики та виклики освітнього середовища в умовах невизначеності характеризуються динамічністю та складністю прогнозування. Таке зумовлює необхідність постійного удосконалення підходів до забезпечення безпеки учасників освітнього процесу. На освітнє середовище впливає надзвичайні ситуації, зокрема воєнні, перебої енергопостачання, кіберризики. В таких умовах виникає необхідність швидкої адаптації до змін організації освітнього процесу [1, с 263]. За таких умов особливого значення набувають готовності здобувачів до безпечної поведінки, уміння оцінювати ризики, діяти за визначеними алгоритмами.

Безпекова компетентність визначає здатність молоді усвідомлювати потенційні небезпеки, оцінювати ризики та застосовувати відповідні заходи для збереження життя, здоров'я. Її формування передбачає поєднання теоретичних знань із практичними навичками безпечної поведінки [2, с 134], аналізу та запобігання ризиків, та алгоритмів дій у небезпечних умовах. Інтеграція безпекового компонента у професійну підготовку сприяє формуванню відповідального фахівця, здатного враховувати вимоги безпеки під час виконання професійних завдань.

Ризик-орієнтоване мислення та навички прийняття рішень у нестандартних ситуаціях є важливими складовими безпекової компетентності [3, с 684] здобувачів, оскільки забезпечують здатність своєчасно оцінювати ймовірні наслідки та визначати доцільний алгоритм дій. Формування такого мислення передбачає аналіз реальних і змодельованих ситуацій, порівняння можливих варіантів реагування, прогнозування розвитку подій та обґрунтування управлінських рішень за умов обмеженого часу та інформації.

Інноваційні методи формування культури безпеки передбачають активне поєднання традиційної підготовки з інтерактивними та практико-орієнтованими освітніми технологіями. Використання ситуаційного моделювання, квестів, симуляцій, цифрових тренажерів та мультимедійних матеріалів дає змогу наблизити навчання до реальних умов виникнення небезпек та сформувати стійкі алгоритми безпечної поведінки. Особливу роль відіграють платформи дистанційного навчання, зокрема Moodle, які забезпечують індивідуалізацію навчання та оперативний зворотній зв'язок [4, с 558].

Практична підготовка до дій у надзвичайних ситуаціях має бути спрямована на формування готовності швидко та безпечно діяти відповідно до характеру небезпеки та визначеного алгоритму реагування. Ефективними є практичні заняття, тренування, ситуаційні вправи, моделювання сценаріїв надзвичайних подій та відпрацювання навичок оповіщення, евакуації, надання домедичної допомоги та взаємодії з відповідними службами.

Формування стійкості та відповідальної безпекової поведінки передбачає здатність зберігати послідовність та обґрунтованість дій [5, с 448] у складних та непередбачуваних ситуаціях. Важливими складовими цього процесу є усвідомлення особистої відповідальності за власну безпеку та безпеку інших, готовність дотримуватися встановлених правил, оцінювати потенційні ризики та своєчасно реагувати на небезпечні фактори.

Отже, формування безпекових компетентностей забезпечує готовність здобувачів вищої освіти до відповідальної поведінки, оцінювання ризиків і прийняття обґрунтованих рішень в умовах невизначеності.

Список використаних джерел

1. Курепін В. М., Самойленко О. О., Бацуровська І. В. Кібербезпека цифрового освітнього середовища як складова системи безпеки праці та життєдіяльності. Суспільство та національні інтереси: журнал. 2025. № 11(19). С 255-268. https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/22584.

2. Kurepin V. M. The eu black sea strategy as a tool for shaping regional securhty: analysis of approaches to containing russia. Maritime security of the Baltic-Black Sea region: challenges and threats: V International scientific conference : conference proceedings (November 26, 2025, Odesa, Ukraine). Riga, Latvia : «Baltija Publishing», 2025. С. 132-135. URL:https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/24225.

3. Іваненко В. С., Курепін В. М. Взаємодія органів державної влади і засобів масової інформації. Економіко-правові аспекти господарювання: сучасний стан, ефективність та перспективи : матеріали XI міжнародної науково-практичної конференції (Одеса, ОНЕУ, 10-11 жовтня 2025 р.). Одеса, 2025. С. 684-686. https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/22547.

4. Курепін В. М. Інноваційні методики викладання дисципліни «Цивільний захист» в закладах вищої освіти. Сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку природничо-математичних наук та методик їх викладання : матеріали II Всеукраїнської науково-практичної інтернет

конференції (м. Глухів, 30-31 жовтня 2025 р.). Глухів, 2025. С. 553-559. URL:https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/22876.

5. Іваненко В. С. Вплив блекаутів на ментальне здоров'я та механізми адаптації. Проблеми надзвичайних ситуацій : матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Черкаси, 21 травня 2026 року). Черкаси : НУЦЗ України, 2026. С. 447-448. URL:https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/25631.

Abstract. *The role of forming security competencies of higher education students as the basis for their readiness for responsible behavior, risk assessment, and decision-making in conditions of uncertainty was investigated.*

Keywords: *security competencies, uncertainty, resilience.*

Науковий керівник:

Курепін В.М.

канд. екон. наук, доцент

Миколаївський національний аграрний університет

УДК 378.147:614.8:620.9

ЕНЕРГЕТИЧНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ЯК ЛАБОРАТОРІЯ БЕЗПЕКИ: ПРАКТИЧНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ

В'ячеслав КУРЕПІН

Кандидат економічних наук, доцент

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна

Анотація: *обґрунтовано значення практико-орієнтованого навчання в енергетичному середовищі для формування готовності майбутніх фахівців до оцінювання ризиків та безпечного виконання професійних завдань.*

Ключові слова: *практична підготовка, безпека життєдіяльності, енергетика.*

Енергетичне підприємство як практичне середовище формування безпекових компетентностей створює умови для поєднання теоретичних знань